

LANDELIJK EXAMEN

LEER VAN DE ACCOUNTANTSCONTROLE B

INVESTIGATIONS

Samenstellers : De vakcommissie Leer van de Accountantscontrole B

Datum : 12 januari 2012

Tijd : 13.30 -16.30 uur

* Dit examen bestaat uit 8 pagina's inclusief voorblad, inclusief bijlagen. Controleer dit !

* Toegestane hulpmiddelen:

- Handleiding Regelgeving Accountancy
(HRA editie 2010 deel 1 Wet- en regelgeving en deel 1A Clarity COS)
- Niet programmeerbare rekenmachine

* Motiveer steeds uw antwoorden !

Aan onvoldoende gemotiveerde antwoorden worden geen punten toegekend !

* Een indicatie voor de puntenverdeling is als volgt:

vraag 1	10 punten
vraag 2	15 punten
vraag 3	15 punten
vraag 4	15 punten
vraag 5	15 punten
vraag 6	<u>30 punten</u>

100 punten

Veel succes !

EX-Plosie BV

Ex-Plosie BV is een 50 jaar oud familiebedrijf dat zich richt op het samenstellen en verpakken van brandbare en giftige stoffen. Na een explosieve groei werd het bedrijf begin jaren negentig van de vorige eeuw verplaatst naar een nieuw pand op een groot industrieterrein. Als gevolg van de toenemende expansie is de afgelopen jaren opslagruimte voor de grondstoffen gehuurd bij derden.

De kernactiviteiten van Ex-Plosie BV bestaan uit het inkopen van met name chemische grondstoffen in bulk die worden vermengd tot wettelijk geregistreerde eindproducten en vervolgens verpakt in hoeveelheden die zijn bestemd voor de eindgebruikers. Dit proces is omgeven door een groot aantal milieu- en veiligheidsvoorschriften waarop extern toezicht wordt uitgeoefend.

Ex-Plosie BV beschikt over verpakkingslijnen voor de verpakking van vloeistoffen, poeders, vaste stoffen en allerlei andere soorten brandbare en giftige stoffen voor onder meer de chemische industrie, de rubberindustrie, de land- en tuinbouw, en de verfindustrie.

Ex-Plosie BV is een controleplichtige vennootschap waar 60 mensen in vaste dienst werkzaam zijn. Tot en met 2009 is steeds een goedkeurende controleverklaring afgegeven.

Binnen Ex-Plosie BV vinden de volgende activiteiten plaats in gescheiden afdelingen:

Inkoop

Voor de inkoop van grondstoffen worden contracten afgesloten met vaste leveranciers die grondstoffen leveren tegen dagelijks wisselende marktnoteringen. Incidenteel worden er partijen grondstoffen gekocht op de zogenaamde spotmarkt, waar grote overschotten beneden de marktprijs worden verhandeld.

Opslag grondstoffen

De grondstoffen worden opgeslagen in silo's en tanks waarbij strenge milieu- en (brand)veiligheidsvoorschriften gelden voor de locatie van de verschillende grondstoffen en de maximale hoeveelheid die op één locatie op voorraad gehouden mag worden. Voor de controle op het bestaan van de soms erg giftige voorraden steunt de accountant op de partieel roulerende inventarisaties die worden uitgevoerd door de laboratoriummedewerkers van Ex-plosie BV. De voorraden worden per artikelsoort en per locatie tegen inkoopwaarde geregistreerd.

Verwerking en opslag eindproduct

Voor de diverse verpakkingsvormen beschikt Ex-Plosie BV over verschillende verpakkingslijnen. De planning van de activiteiten vindt plaats door de afdeling Verkoop op basis van de afzetverwachting en de beschikbare hoeveelheid grondstoffen, verpakkingsmateriaal en eindproduct. Het eindproduct wordt per artikelsoort tegen kostprijs geregistreerd en met inachtneming van de milieu- en veiligheidsvoorschriften opgeslagen in een gesloten magazijn op de productielocatie.

Laboratorium

Het laboratorium van Ex-Plosie BV is verantwoordelijk voor het bewaken van de samenstelling van het eindproduct in overeenstemming met de wettelijke registratie en voor de naleving van de milieu- en veiligheidsvoorschriften.

Verkoop

Ex-Plosie BV verkoopt haar eindproducten aan een beperkt aantal industriële groothandelaren en eindgebruikers. Met de meeste afnemers zijn just in time aflevercontracten afgesloten met boetebepalingen voor te late aflevering.

Administratie en ICT

Voor de administratie wordt gebruik gemaakt van een ERP applicatie met decentrale invoer van de primaire gegevens. Elke week wordt er een back-up gemaakt van de gegevens in de database. Deze back-up wordt door de controller mee naar huis genomen en opgeslagen in een brandvrije kluis.

Duurzaamheidsverslag

Ex-Plosie BV is de afgelopen jaren geconfronteerd met negatieve publiciteit naar aanleiding van de volgende gebeurtenissen.

- * In 2008 werd door de gemeente een dwangsom opgelegd omdat Ex-Plosie BV zich niet aan de milieuvergunning heeft gehouden, door opzettelijk grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen op te slaan, te bewerken en te verwerken op plaatsen waar dit niet was toegestaan.
- * In 2009 is door de arbeidsinspectie een boete opgelegd na controle van de brandbestrijdingssystemen. Deze installatie was niet volgens de geldende eisen aangelegd en onvoldoende getest en onderhouden.

Omdat Ex-Plosie BV, mede naar aanleiding van deze incidenten veel tijd en energie heeft gestoken in de naleving van de wet- en regelgeving op het terrein van milieu en arbeidsomstandigheden heeft de directie besloten om over 2010 een duurzaamheidsverslag op te stellen. De directeur vraagt aan de accountant om ook bij dit duurzaamheidsverslag een controleverklaring af te geven.

Vraag 1 (10 punten)

1A Geef gemotiveerd aan of de controle van het duurzaamheidsverslag kan worden aangemerkt als een Assurance opdracht.

1B Geef gemotiveerd aan welke COS van toepassing is op het onderzoek naar het duurzaamheidsverslag.

Brand en Explosie:

Wanneer op vrijdag 4 februari 2011 in de loop van de middag een bevroren afsluiter van een tank met chemicaliën wordt ontdooid met een gasbrander breekt er een felle brand uit bij Ex-Plosie BV. Nadat is vastgesteld dat al het personeel in veiligheid is gebracht besluit de brandweer in verband met de extreme hitte en het explosiegevaar het gehele pand gecontroleerd af te laten branden en de naastgelegen gebouwen waar mogelijk te beschermen. De brand legt de gehele onderneming in de as waarbij alle primaire vastleggingen die in het bedrijf aanwezig waren verloren zijn gegaan. De back up van 28 januari 2011 van de ERP database in de kluis van de controller is, naast het dossier van de accountant, de enige vastlegging die resteert. De controle van de jaarrekening over 2010 bevindt zich op het moment van de brand in de afrondende fase waarbij de aansluiting van de concept jaarrekening met de gecontroleerde financiële administratie reeds is vastgesteld. De controle op de juiste toepassing van de waarderinggrondslagen en de onderbouwing van de voorzieningen voor incurante voorraden, dubieuze debiteuren en eventuele boeteverplichtingen moet nog plaatsvinden.

Ex-Plosie BV is verzekerd tegen brandschade. De polis dekt de materiële schade en de bijkomende kosten als gevolg van brand tot ten hoogste de verzekerde som op basis van de volgende waarderinggrondslagen:

- Schade aan gebouwen tegen herstel / herbouw kosten.
- Schade aan de verpakkinglijnen tegen vervangingswaarde met inachtneming van de verstreken levensduur dan wel de lagere bedrijfswaarde.
- Schade aan de voorraden tegen actuele marktprijzen ten tijde van de brand.
- De betaalde bijkomende kosten voor zover deze direct verband houden met het voorkomen dan wel beperken van de materiële schade.

In de polisvoorwaarden is voorts opgenomen dat een in te dienen schadeclaim moet zijn voorzien van een rapport van een accountant. De directeur van Ex-Plosie BV neemt de dag na de brand contact op met de huisaccountant en vraagt hem de controle van de jaarrekening 2010 zo spoedig mogelijk af te ronden en het in de polisvoorwaarden genoemde onderzoek naar de schadeclaim uit te voeren.

Als bijlagen bij deze opgave zijn opgenomen:

- De door de controller opgestelde berekening van de schadeclaim (bijlage 1)
- De gecontroleerde balansen per ultimo 2008 en 2009 en het concept ultimo 2010 (Bijlage 2)
- De gecontroleerde winst-en-verliesrekeningen 2008 en 2009 en het concept over 2010 (Bijlage 3)

Vraag 2 (15 punten)

2A Geef, met vermelding van de relevante NV-COS aan welke aanvullende controlewerkzaamheden de accountant naar aanleiding van de brand zal moeten verrichten voor de afronding van de jaarrekeningcontrole over 2010.

2B In hoeverre kan de accountant van Ex-Plosie BV bij het onderzoek naar de brandschade gebruik maken van de werkzaamheden die zijn verricht in het kader van de jaarrekeningcontrole over 2010?

Vraag 3 (15 punten)

Bij de aanvaarding van het onderzoek van de schadeclaim dient de controlerend accountant van Ex-plosie BV de VGC in acht te nemen.

3A Geef gemotiveerd aan welke delen van de VGC hier van toepassing zijn.

3B Stel met behulp van het conceptueel raamwerk vast of het onderzoek van de schadeclaim aanvaardbaar is voor de controlerend accountant van Ex-plosie BV.

Vraag 4 (15 punten)

Geef een beschouwing over de aard en het karakter van het onderzoek naar de schadeclaim. Besteed bij de beantwoording aandacht aan de volgende aspecten:

- Soort onderzoek.
- De op dit onderzoek van toepassing zijnde NV COS.
- De algemene tendenties.

Vraag 5 (15 punten)

Voer een initiële cijferbeoordeling uit op de door Ex-Plosie BV opgestelde schadeclaim in samenhang met de overige verstrekte gegevens en bijlagen en geef uw bevindingen puntsgewijs weer.

Vraag 6 (30 punten)

Geef per post van de schadeclaim aan welke overige controlewerkzaamheden de accountant dient te verrichten om de betrouwbaarheid van de schadeclaim vast te stellen.

Bijlage 1

Berekening schadeclaim Ex-plosie BV

		€ x 1.000
Schade aan gebouwen en terreinen	(1)	550
Sloopkosten en sanering ondergrond	(2)	150
Schade verpakkinglijnen	(3)	450
Verloren voorraad	(4)	3.800
• Grondstoffen	(1.500)	
• Verpakkingsmateriaal	(500)	
• Gereed product	(1.800)	
Accountants en advieskosten	(5)	<u>50</u>
<u>Totale brandschade</u>	(6)	5.000 =====

Toelichting algemeen:

- De cijfers zijn ontleend aan de back up van het grootboek per 28 januari 2011.
- De verzekerde som voor 2011 bedraagt € 5.000.000

Toelichting per post:

1. De herbouwwaarde is gelijk gesteld aan de boekwaarde omdat de bouwkosten als gevolg van de economische recessie zijn gedaald.
2. De sloopkosten en de verwachte saneringskosten houden rechtstreeks verband met de brand.
3. De bedrijfswaarde van de verpakkinglijnen bedraagt volgens interne calculaties € 450.000
4. Voor de voorraad is de waarde per 31-12-2010 gehanteerd (kostprijs of lagere marktwaarde)
5. De accountants- en advieskosten zijn geschat en houden rechtstreeks verband met de brand.
6. De totale schade is gelijk aan de verzekerde som.

Bijlage 2: Balans Ex-Plosie BV

	<i>Concept</i>		
	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008
	€ x 1000	€ x 1000	€ x 1000
ACTIVA			
Vaste activa			
<i>Materiële vaste activa</i>			
Bedrijfsgebouw en –terrein	550	610	400
Verpakkingslijnen	250	140	200
Vlottende activa			
<i>Voorraden</i>			
Grondstoffen	1.500	1.000	800
Verpakkingsmateriaal	500	400	400
Gereed product	1.800	1.600	1.300
<i>Vorderingen</i>			
Debiteuren	1.500	1.200	1.000
Overige vorderingen en transitoria	300	250	250
<i>Liquide middelen</i>	<u>20</u>	<u>50</u>	<u>120</u>
Totaal Activa	<u>6.420</u>	<u>5.250</u>	<u>4.470</u>
PASSIVA	€ x 1000	€ x 1000	€ x 1000
Eigen Vermogen			
Gestort en opgevraagd kapitaal	18	18	18
Overige reserves	<u>1.200</u>	<u>1.400</u>	<u>1.500</u>
	1.218	1.418	1.518
Voorzieningen			
Pensioenvoorziening	282	262	242
Onderhoudsvoorziening	50	50	100
Langlopende schulden			
Hypothecaire lening	450	500	300
Achtergestelde lening dga	150	120	125
Kortlopende schulden			
Crediteuren	2.940	1.840	1.320
Rekening courant bank	1.200	1.000	800
Belastingen en soc. verzekeringen	90	25	35
Overige schulden	<u>40</u>	<u>35</u>	<u>30</u>
Totaal Passiva	<u>6.420</u>	<u>5.250</u>	<u>4.470</u>

Bijlage 3 Winst- en Verliesrekening EX-plosie BV

	<i>Concept</i> 2010	2009	2008
	€ x 1000	€ x 1000	€ x 1000
Omzet	14.000	12.000	10.000
Inkoopwaarde van de omzet	-12.000	-10.000	-8.500
Bruto bedrijfsresultaat	2.000	2.000	1.500
Lonen en salarissen	1.800	1.600	1.200
Afschrijvingen	60	120	80
Boetes en Dwangsommen	150	230	0
Overige kosten	<u>80</u>	<u>60</u>	<u>35</u>
Bedrijfslasten	2.090	2.010	1.315
Bedrijfsresultaat	-90	-10	185
Financiële baten en lasten	<u>-110</u>	<u>-90</u>	<u>-60</u>
Resultaat uit voor belastingen	-200	-100	125
Vennootschapsbelasting	0	0	-25
Resultaat na belastingen	<u>-200</u>	<u>-100</u>	<u>100</u>